Η Μεγάλη Σύνοδος και οι προσυνοδικές διαδικασίες (Ιερά Μονή Οσίου Γρηγορίου Αγίου Όρους)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 7 Φεβρουαρίου, 2016

Η πορεία προς τη Μεγάλη Σύνοδο της Ορθοδόξου Εκκλησίας βαίνει προς το τέλος της. Την Πεντηκοστή του 2016, εκτός απρόοπτου.

Ελπίδα και αγωνία, ανάμεικτα συναισθήματα, για την έκβαση της συνόδου. Κάθε σύνοδος είναι μία διακινδύνευσις. Θα την αποδεχθεί άραγε το πλήρωμα της Εκκλησίας ή θα υπάρξουν σχίσματα;

Ένα είναι το αδιαφιλονίκητο κριτήριο: η ορθοδοξία των αποφάσεών της, η**πιστότης στην διδασκαλία των Οικουμενικών Συνόδων**. Όπως το διατύπωσε ο Άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής: «*Εκείνας οίδεν αγίας και εγκρίτους συνόδους ο ευσεβής της Εκκλησίας κανών, ας ορθότης δογμάτων έκρινεν*» (PG 90, 148).

Αυτό εξαρτάται από τις προϋποθέσεις, τις διαδικασίες και τις αποφάσεις της. Προσευχόμαστε όλα να γίνουν αγιοπνευματικά και όχι με μεθόδους του κόσμου τούτου, οι οποίες δεν είναι δυστυχώς άγνωστες στην εκκλησιαστική ιστορία. Η εκκοσμίκευσης και ο ανθρωποκεντρισμός είναι κακές και επικίνδυνες προϋποθέσεις. Το «*επομένοι τοις αγίοις πατράσι*» και η εκζήτησις του θείου θελήματος είναι ασφαλείς προϋπόθεσης. «***Ότε ωμίλουν εκ του νοός μου, συνέβαινον λάθη***», έλεγε ο **άγιος Σεραφείμ του Σάρωφ**.

Οι άγιοι Αρχιερείς έχουν την ευθύνη. Εμείς οι μοναχοί, μαζί με τον πιστό λαό της Εκκλησίας, μπορούμε να προσευχόμαστε με ταπεινοφροσύνη να τους φωτίσει το Άγιο Πνεύμα ώστε να ομιλήσουν με Πνεύμα Άγιον και «*νουν Χριστού*».

Παράλληλα με ταπεινό φρόνημα και με φόβο Θεού, μπορούμε να εκφράζουμε εκείνο που νιώθουμε ως αποστολική και αγιοπατερική παρακαταθήκη που πρέπει να διαφυλαχθή αναλλοίωτη.

Για το φλέγον θέμα «Σχέσεις της Ορθοδόξου Εκκλησίας προς τον λοιπόν χριστιανικό κόσμον», θεωρούμε ότι πρέπει να αποφευχθή μια συνοδική απόφανσις, ότι οι ετερόδοξες εκκλησίες έχουν «εκκλησιαστικό χαρακτήρα» (ecclesiality, δηλαδή ότι είναι εκκλησίες με τους χαρακτήρες της Μίας Αγίας Καθολικής και Αποστολικής Εκκλησίας), εν όσω δεν υπάρχει μεταξύ Ορθοδόξων και ετεροδόξων ενότης πίστεως,

λατρείας, διοικήσεως, ήθους, και κυρίως ταυτότης εμπειρίας της Χάριτος του Αγίου Πνεύματος «συν πάσι τοις αγίοις».

Για κάποια θέματα κοινωνικής φύσεως, που αφορούν την ειρήνη και την ευστάθεια των αγίων του Θεού τοπικών Ορθοδόξων Εκκλησιών μας, προσευχόμαστε εμπόνως ως «*μέλη*» του αυτού αγίου Σώματος του Χριστού, «*μέλη εκ μέρους*» και «*αλλήλων μέλη*» (βλ. Α΄ Κορ. ιβ΄ 25-27, Ρωμ. ιβ΄ 5), να μη επιτρέψει ο Κύριος τριγμούς στην ενότητα της Ορθοδόξου Εκκλησίας μας.

Θεωρούμε ότι σε ωρισμένα θέματα δεν πρέπει να παραβλεφθούν και οι θέσεις της Ιεράς Κοινότητος του Αγίου Όρους και οι παρεμβάσεις της. Όσον αφορά π.χ. το ζήτημα του συνεορτασμού του Πάσχα μετά των ετεροδόξων, υπάρχει η παρέμβασις της Ιεράς Κοινότητος του Αγίου Όρους προς την Β΄ Προσυνοδική Διάσκεψι, με τη χαρακτηριστική φράσι: «*διό και αποδοκιμάζομεν οιανδήποτε αλλαγή του Πασχαλίου*». Χαρακτηριστική είναι εν προκειμένω και η αποδοχή της παρεμβάσεως αυτής από τον πρόεδρο της Β΄ Προσυνοδικής Πανορθοδόξου Διασκέψεως με τα εξής λόγια: «*Θεωρώ φυσικόν να εκφράσουν ούτοι προς ημάς ευλαβώς την άποψιν, το φρόνημα και την γνώμην των. Οφείλομεν να τους προσέξωμεν. Αποδίδομεν ιδιαιτέραν σημασίαν και προσοχήν εις την τάξιν των μοναχών, και ιδιαιτέρως των σεβασμίων Πατέρων του Άθω. Παρακαλώ υμάς όπως, εν τη εξετάσει των θεμάτων εν ταις επιτροπαίς, έχητε υπ' όψιν και την ασκητικήν άποψιν των μοναχών*» (βλ. Συνοδικά VIII, έκδ. Ορθοδόξου Κέντρου του Οικουμενικού Πατριαρχείου, Σαμπεζύ 1994, σελ. 119).

Όσον αφορά δε τα θέματα που άπτονται της μοναχικής ζωής και ιδιότητος η Ιερά Κοινότης του Αγ. Όρους έχει εκφράσει επίσημη τοποθέτηση, κατά την οποία ο μοναχός, ο οποίος έχει καρεί με «ρασοευχή» και δεν έχει λάβει ακόμη το «μεγάλο Σχήμα», είναι μοναχός και η μοναχική ιδιότης του παραμένει ανεξίτηλη παρά την τυχόν έκπτωσή του από τον μοναχικό βίο (βλ. ΕΔΙΣ ΡΚΘ΄, 20.8.1993). Θεωρούμε επ' αυτού ότι ιερολογούντες τον γάμο εκπεσόντος μοναχού υποβαθμίζουμε την δυνατότητα μετανοίας του - γνωστής από πάμπολλες διηγήσεις των συναξαρίων περί πρώην εκπεσόντων μοναχών - και την προθυμία φιλοθέου επιστροφής του στις προς Θεόν μοναχικές υποσχέσεις».

(περιοδικό Ο Όσιος Γρηγόριος, ετήσια έκδ. Ι. Μ. Οσ. Γρηγορίου Αγ. Όρους, 40(2015), 176-179)